

Bryssel 31.5.2021
COM(2021) 294 final

2021/0138 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS

koordinoidusta lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta 13 päivänä lokakuuta 2020 annetun neuvoston suosituksen (EU) 2020/1475 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Neuvosto antoi 13. lokakuuta 2020 suosituksen (EU) 2020/1475¹ koordinoitusta lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta sen varmistamiseksi, että vapaan liikkuvuuden rajoitusten hyväksymiseen sovelletaan hyvin koordinoitua, ennakoitavaa ja avointa lähestymistapaa. Neuvoston suosituksessa vahvistetaan koordinoitu lähestymistapa seuraavien keskeisten seikkojen suhteen: sovellettavat yhteiset perusteet ja raja-arvot päätettäessä vapaan liikkuvuuden rajoitusten käyttöönotosta, sovittuihin värikoodeihin perustuva Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskuksen (ECDC)² julkaisema kartta covid-19-tartuntariskistä sekä koordinoitu lähestymistapa mahdollisiin toimenpiteisiin, joita voidaan asianmukaisesti soveltaa alueiden välillä liikkuviin henkilöihin sen mukaan, millainen tartuntariski kyseisillä alueilla on.

Suosituksella (EU) 2020/1475 pyritään varmistamaan koordinoinnin lisääminen niiden jäsenvaltioiden keskuudessa, jotka harkitsevat toimenpiteiden käyttöönottoa vapaan liikkuvuuden rajoittamiseksi kansanterveydellisistä syistä pandemian yhteydessä. Hyväksyessään ja soveltaessaan vapaan liikkuvuuden rajoituksia jäsenvaltioiden olisi noudatettava EU:n oikeutta, erityisesti suhteellisuus- ja syrjimättömyysperiaatteita. Suositusta (EU) 2020/1475 muutettiin myöhemmin, jotta voitiin ottaa huomioon yhteisötartuntojen erittäin suuri määrä kaikkialla EU:ssa ja niiden mahdollinen yhteys huolta aiheuttavien uusien SARS-CoV-2-muunnosten suurempaan tartuttavuuteen.³

Huhtikuun alun tartuntahuipun jälkeen tartuntojen määrä on ollut laskussa kaikkialla EU:ssa. Viikon 19 loppuun (16. toukokuuta 2021) mennessä EU:n ja ETA-alueen ilmoitettujen tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä laski 224:ään 100 000:ta asukasta kohti. Se oli ollut laskussa jo kuuden viikon ajan.⁴ Kumulatiivinen määrä on laskenut, vaikka testejä tehdään aiempaa enemmän. Samankaltaista laskua voidaan havaita sairaala- ja tehohoidossa olevien covid-19-potilaiden sekä uusien covid-19-potilaiden määrässä.

Epidemiologisen tilanteen paraneminen liittyy etupäässä EU:n rokotuskampanjan nopeutumiseen. EU:n ja ETA-alueen vähintään 18-vuotiaista aikuisista oli 27. toukokuuta 2021 mennessä saanut yhden rokoteannoksen 42,8 prosenttia ja täyden rokotussuojan 18,9 prosenttia (määrät ovat kumulatiivisia). On tärkeää huomata, että täyden rokotussuojan saaneiden kumulatiivinen määrä on suuri kohderyhmissä, kuten vähintään 80-vuotiaiden (63,5 prosenttia) ja terveydenhuollon työntekijöiden (64,2 prosenttia) keskuudessa.⁵ Toukokuun 2021 loppuun mennessä jäsenvaltioihin on määrää toimittava yli 300 miljoonaa rokoteannosta. Tämä annosmäärä on riittävä, jotta EU:n aikuisväestöstä voidaan rokottaa 70 prosenttia heinäkuun 2021 loppuun.

¹ EUVL L 337, 14.10.2020, s. 3.

² <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement>

³ Neuvoston suositus (EU) 2021/119, annettu 1 päivänä helmikuuta 2021, koordinoitusta lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta annetun suosituksen (EU) 2020/1475 muuttamisesta (EUVL L 36I, 2.2.2021, s. 1).

⁴ <https://covid19-surveillance-report.ecdc.europa.eu/archive-COVID19-reports/index.html>

⁵ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#uptake-tab>

Tämän myönteisen kehityksen ansiosta jäsenvaltiot ovat alkaneet asteittain purkaa sekä matkustamisen että muun toiminnan alalla toimenpiteitä, jotka on otettu käyttöön SARS-CoV-2-viruksen leviämisen rajoittamiseksi. Jotta tämä tapahtuisi turvallisesti, monet jäsenvaltiot hyödyntävät covid-19-todistuksia, jotka kattavat rokottamisen, testitulokset ja/tai parantumisen.

Euroopan parlamentti ja neuvosto pääsivät 20. toukokuuta 2021 poliittiseen yhteisymmärrykseen EU:n digitaalisesta covid-todistuksesta ja yhteisestä kehiksestä covid-19-rokotuksia ja -testausta sekä covid-19-taudista parantumista koskevien yhteentoimivien todistusten myöntämiselle, todentamiselle ja hyväksymiselle.⁶ Näin todistuksen haltijoiden on helpompi harjoittaa oikeuttaan vapaaseen liikkuvuuteen covid-19-pandemian aikana. Poliittinen yhteisymmärrys komission ehdottamista kahdesta asetuksesta⁷ vahvistettiin myöhemmin neuvoston pysyvien edustajien komiteassa⁸ ja Euroopan parlamentin kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnassa⁹. Kaikkien EU:ssa asuvien henkilöiden saatavilla olevalla yhteentoimivalla EU:n digitaalisella covid-19-todistuksella pyritään osaltaan helpottamaan niiden vapaata liikkuvuutta rajoittavien toimenpiteiden asteittaista ja koordinoitua purkamista, jotka on otettu käyttöön EU:n oikeuden mukaisesti SARS-CoV-2-viruksen leviämisen rajoittamiseksi.

On tärkeää pyrkiä varmistamaan EU:n digitaalisen covid-todistuksen saumaton käyttöönotto. Tätä varten komissio suosittaa, että jäsenvaltiot hyödyntävät mahdollisimman suuressa määrin kansallisen lainsäädännön nojalla olemassa olevia mahdollisuuksia, jotta EU:n digitaalisia covid-todistuksia voidaan alkaa myöntää jo ennen asetuksen soveltamisen alkamista niiden teknisten eritelmien perusteella, jotka jäsenvaltiot ovat kehittäneet sähköisten terveystietojen verkostossa¹⁰. Jos kansallisissa säädöksissä säädetään covid-19-todistusten todentamisesta, EU:n digitaalisen covid-todistuksen haltijat voisivat hyödyntää niitä matkustamisen yhteydessä jo ennen asetuksen soveltamisen alkamista. Komissio tukee tätä prosessia käynnistämällä EU:n digitaalisen covid-todistuksen keskeisen osan eli EU:n palveluväylän, johon tallennetaan julkiset avaimet, joita tarvitaan EU:n digitaalisen covid-todistuksen todentamiseen. Koska EU:n palveluväylän kautta ei vaihdeta henkilötietoja, jäsenvaltiot voisivat jo hyödyntää sen toimintoja.

Kun otetaan huomioon koheneva epidemiologinen tilanne ja EU:n digitaalisen covid-todistuksen tuleva käyttöönotto, suositusta (EU) 2020/1475 olisi muutettava vapaan liikkuvuuden rajoitusten asteittaisen purkamisen koordinoimiseksi. EU:ssa matkustaville rokotus- tai parantumistodistuksen haltijoille ei periaatteessa pitäisi asettaa lisärajoituksia, kuten matkustamiseen liittyvää SARS-CoV-2-tartuntaa koskevaa testausta tai matkustamiseen liittyvää karanteenia tai omaehtoista eristäytymistä. Toisaalta säännöksiä, jotka koskevat

⁶ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/fi/ip_21_2593

⁷ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteentoimivien rokotus-, testaus- ja parantumistodistusten myöntämistä, todentamista ja hyväksymistä koskevasta kehiksestä vapaan liikkuvuuden helpottamiseksi covid-19-pandemian aikana (digitaalinen vihreä todistus) (COM(2021) 130 final), ja ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yhteentoimivien rokotus-, testaus- ja parantumistodistusten myöntämistä, todentamista ja hyväksymistä koskevasta kehiksestä covid-19-pandemian aikana jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskelevien tai asuvien kolmansien maiden kansalaisten osalta (digitaalinen vihreä todistus), COM(2021) 140 final.

⁸ <https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2021/05/21/covid-19-coreper-endorses-political-agreement-on-the-eu-digital-covid-certificate-to-facilitate-free-movement/>

⁹ <https://www.europarl.europa.eu/news/fi/press-room/20210523IPR04606/civil-liberties-committee-endorses-eu-digital-covid-certificate>

¹⁰ Saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/health/ehealth/covid-19_fi

henkilöitä, joilla on hallussaan negatiivinen testituloks, olisi virtaviivaistettava, jotta ne eivät olisi monimutkaisia eivätkä aiheuttaisi sekaannusta. Tämä myös lisäisi käyttöön otettujen toimenpiteiden noudattamista. Erilaiset toimenpiteet, joita matkustajiin voidaan soveltaa, voitaisiin tämän vuoksi kytkeä tiiviimmin yhteen lähtöpaikan värikoodin kanssa. Erityisesti SARS-CoV-2-tartuntaa koskevien testien vakiopituusella voimassaoloajalla voitaisiin yksinkertaistaa matkustamista EU:ssa.

Lisäksi suositusta (EU) 2020/1475 olisi mukautettava, jotta voidaan ottaa huomioon neuvoston suositus (EU) 2021/816¹¹, jolla muutetaan EU:hun suuntautuvaa muuta kuin välttämätöntä matkustamista koskevasta väliaikaisesta rajoituksesta ja sen mahdollisesta poistamisesta annettua suositusta (EU) 2020/912, mukaan lukien ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivista määrää koskevan raja-arvon nostaminen 25:stä 75:een.

Samaan aikaan on tarpeen pysyä valppaana SARS-CoV-2-muunnosten suhteen. ECDC arvioi säännöllisesti uutta näyttöä muunnoksista, jotka on havaittu epidemiaan liittyvän tietojenkeruun, genomimuunnosten sääntöpohjaisen seulonnan tai muiden tieteellisten lähteiden avulla.¹² Arviointi kattaa erityisesti huolta aiheuttavat muunnokset, joiden osalta on saatavilla selkeää näyttöä sellaisesta merkittävästä vaikutuksesta tarttuvuuteen, vakavuuteen ja/tai immuniteettiin, joka todennäköisesti vaikuttaa epidemiologiseen tilanteeseen EU:ssa tai ETA-alueella. Arviointi kattaa myös seurantaa edellyttävät muunnokset, joiden osalta on saatavilla genomiominaisuuksiin liittyvää näyttöä, epidemiologista näyttöä tai *in vitro* -diagnostista näyttöä sellaisesta mahdollisesta merkittävästä vaikutuksesta tarttuvuuteen, vakavuuteen ja/tai immuniteettiin, jolla voi realistisesti olla vaikutuksia epidemiologiseen tilanteeseen EU:ssa tai ETA-alueella.

ECDC:n julkaisemasta SARS-CoV-2-muunnoksia koskevasta taulukosta¹³ saa yleiskatsauksen huolta aiheuttavien ja seurantaa edellyttävien muunnosten osuudesta EU:ssa ja ETA-alueella, mukaan lukien sekvensointimäärät. Jäsenvaltioiden olisi otettava nämä tiedot huomioon harkitessaan vapaan liikkuvuuden rajoitusten käyttöönottoa. Oikea-aikaisen ja täsmällisen tiedon saamiseksi SARS-CoV-2-muunnosten ilmaantumisesta ja leviämisestä, on tärkeää, että jäsenvaltiot noudattavat ECDC:n suosituksia sekvensointimääristä. Määrien olisi komission Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle osoittaman tiedonannon ”Yhtenä rintamana covid-19-virusta vastaan”¹⁴ mukaisesti oltava 10 prosenttia tai 500 sekvenssiä sekvensoiduista positiivisista SARS-CoV-2-tapauksista.

Kuten EU:n digitaalista covid-todistusta koskevissa säännöissä todetaan, jäsenvaltioiden olisi esimerkiksi jonkin jäsenvaltion tai alueen epidemiologisen tilanteen nopeasti heikentyessä voitava ottaa uudelleen käyttöön rajoituksia, jotka koskevat todistusten haltijoita, mukaan lukien rokotus- ja parantumistodistusten haltijat. Tällä ”hätäjarrulla” pyritään erityisesti estämään huolta aiheuttavien tai seurantaa edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten leviäminen.

¹¹ EUVL L 182, 21.5.2021, s. 1.

¹² <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

¹³ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/variants-dashboard>

¹⁴ COM(2021) 35 final.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tämän suosituksen tarkoituksena on helpottaa sellaisten voimassa olevien säännösten täytäntöönpanoa, jotka koskevat vapaan liikkuvuuden rajoittamista kansanterveyteen perustuvista syistä. Erityisesti tarkoituksena on helpottaa EU:n digitaalisen covid-todistuksen täytäntöönpanoa.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Tämä suositus on yhdenmukainen unionin muiden politiikkojen kanssa, mukaan lukien kansanterveyttä ja sisärajaratkastuksia koskevat politiikat.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus (SEUT) ja erityisesti sen 21 artiklan 2 kohta, 168 artiklan 6 kohta ja 292 artikla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

SEUT-sopimuksen 292 artiklan mukaan neuvosto voi antaa suosituksia. Mainitun artiklan mukaan neuvosto tekee ratkaisunsa komission ehdotuksesta aina silloin, kun perussopimuksissa määrätään, että neuvosto hyväksyy säädöksen komission ehdotuksesta.

Tämä pätee nykytilanteessa, koska yhdenmukainen lähestymistapa on tarpeen, jotta vältetään lisähäiriöt, jotka aiheutuvat vapaata liikkuvuutta unionissa rajoittavista yksipuolisista ja riittämättömästi koordinoituista toimenpiteistä. SEUT-sopimuksen 21 artiklan 1 kohdan mukaan jokaisella unionin kansalaisella on oikeus vapaasti liikkua ja oleskella jäsenvaltioiden alueella, jollei perussopimuksissa määrättyistä ja niiden soveltamisesta annetuissa säännöksissä säädetyistä rajoituksista ja ehdoista muuta johdu. Jos unionin tason toimet osoittautuvat tarpeellisiksi tämän tavoitteen saavuttamiseksi, Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat tavallista lainsäätämisyjärjestystä noudattaen hyväksyä säännöksiä, joilla helpotetaan näiden oikeuksien käyttöä.

SEUT-sopimuksen 168 artiklan 6 kohdan mukaan neuvosto voi myös antaa komission ehdotuksesta suosituksia ihmisten terveyden korkeatasoisen suojelun varmistamiseksi kaikkien unionin politiikkojen ja toimintojen määrittelyssä ja toteuttamisessa.

- **Suhteellisuusperiaate**

Yksipuolisten tai koordinoimattomien toimenpiteiden hyväksyminen johtaa todennäköisesti epäjohton mukaisiin ja hajanaisiin vapaan liikkuvuuden rajoituksiin, mikä aiheuttaa unionin kansalaisille epävarmuutta EU-oikeuksien käytössä. Ehdotuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen ja oikeasuhteista asetetun tavoitteen saavuttamiseksi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Ei sovelleta.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Ehdotuksessa otetaan huomioon jäsenvaltioiden kanssa ensimmäisten väliaikaisten rajoitusten käyttöönotosta lähtien käydyt säännölliset keskustelut, epidemiologisen tilanteen kehittymistä koskevat tiedot ja saatavilla oleva tieteellinen näyttö.

- **Vaikutustenarviointi**

Ei sovelleta.

- **Perusoikeudet**

Vapaa liikkuvuus on Euroopan unionin perusoikeuskirjan 45 artiklassa vahvistettu perusoikeus. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rajoituksia voidaan säätää ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojata muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia. Perusoikeuskirjan 21 artiklassa kielletään kansalaisuuteen perustuvat rajoitukset perussopimusten soveltamisalalla.

Kaikkien kansanterveyteen liittyvillä syillä perusteltujen, vapaata liikkuvuutta unionissa koskevien rajoitusten on oltava välttämättömiä ja oikeasuhteisia ja perustuttava puolueettomiin ja syrjimättömiin perusteisiin. Niiden on sovellettava toivotun tavoitteen saavuttamiseen, eivätkä ne saa ylittää sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ei ole.

Ehdotus

NEUVOSTON SUOSITUS

koordinoidusta lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta 13 päivänä lokakuuta 2020 annettun neuvoston suosituksen (EU) 2020/1475 muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 21 artiklan 2 kohdan, 168 artiklan 6 kohdan ja 292 artiklan ensimmäisen ja toisen virkkeen,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Neuvosto antoi 13 päivänä lokakuuta 2020 suosituksen (EU) 2020/1475¹ koordinoidusta lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta. Suosituksessa (EU) 2020/1475 vahvistetaan koordinoitu lähestymistapa seuraavien keskeisten seikkojen suhteen: sovellettavat yhteiset perusteet ja raja-arvot päätettäessä vapaan liikkuvuuden rajoitusten käyttöönotosta, yhteisesti sovittuihin värikoodeihin perustuva kartta covid-19-tartuntariskistä ja koordinoitu lähestymistapa mahdollisiin toimenpiteisiin, joita voidaan asianmukaisesti soveltaa alueiden välillä liikkuviin henkilöihin sen mukaan, millainen tartuntariski kyseisillä alueilla on.
- (2) Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskus on suosituksessa (EU) 2020/1475 vahvistettuja perusteita ja raja-arvoja käyttäen julkaissut viikoittain jäsenvaltioista alueittain jaotellun kartan² jäsenvaltioiden päätöksenteon tueksi.
- (3) Kehittyvän epidemiologisen tilanteen huomioon ottamiseksi komission olisi suosituksen (EU) 2020/1475 johdanto-osan 15 kappaleen mukaisesti säännöllisesti arvioitava Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskuksen tuella mainitussa suosituksessa esitettyjä perusteita, tietotarpeita ja raja-arvoja sekä sitä, olisiko syytä harkita muita perusteita tai mukauttaa raja-arvoja, ja toimitettava neuvoston tarkasteltavaksi havaintonsa sekä tarvittaessa mahdollinen ehdotus suosituksen muuttamiseksi.
- (4) Saatuaan komissiolta tällaisen ehdotuksen neuvosto antoi 1 päivänä helmikuuta 2021 suosituksen (EU) 2021/119³, jolla muutettiin koordinoidusta lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta annettua suositusta (EU) 2020/1475, jotta voitiin ottaa huomioon erittäin suuri määrä yhteisötartuntoja

¹ EUVL L 337, 14.10.2020, s. 3.

² Saatavilla osoitteessa <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/weekly-maps-coordinated-restriction-free-movement>

³ EUVL L 36I, 2.2.2021, s. 1.

kaikkialla unionissa ja niiden mahdollinen yhteys huolta aiheuttavien uusien SARS-CoV-2-muunnosten suurempaan tartuttavuuteen.

- (5) Jäsenvaltiot voivat unionin oikeuden mukaisesti rajoittaa vapaata liikkuvuutta koskevaa perusoikeutta kansanterveyteen liittyvistä syistä. Kaikkien SARS-CoV-2-viruksen leviämisen rajoittamiseksi käyttöön otettujen toimenpiteiden, joilla rajoitetaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta unionissa, olisi perustuttava erityisiin ja rajattuihin yleistä etua koskeviin syihin eli kansanterveyden suojeluun. Tällaisia rajoituksia on sovellettava noudattaen unionin oikeuden yleisiä periaatteita, erityisesti suhteellisuus- ja syrjimättömyysperiaatetta. Sen vuoksi kaikkien toimenpiteiden olisi oltava soveltamisalaltaan ja kestoltaan tiukasti rajattuja linjassa niiden toimien kanssa, joilla pyritään palauttamaan vapaa liikkuvuus unionissa, eivätkä ne saisi ylittää sitä, mikä on ehdottoman tarpeen kansanterveyden turvaamiseksi. Lisäksi tällaisten toimenpiteiden olisi oltava yhdenmukaisia niiden toimenpiteiden kanssa, joita unioni toteuttaa varmistaakseen tavaroiden ja välttämättömien palvelujen saumattoman vapaan liikkuvuuden sisämarkkinoilla, mukaan lukien lääkintätarvikkeiden ja lääkintä- ja terveydenhuoltohenkilöstön vapaa liikkuvuus niin kutsuttujen vihreiden kaistojen rajanylityspaikkojen kautta, jotka mainitaan vihreiden kaistojen täytäntöönpanosta terveyden suojelemiseksi ja tavaroiden ja välttämättömien palvelujen saatavuuden turvaamiseksi rajaturvallisuustoimenpiteitä varten annettujen suuntaviivojen mukaisesti 23 päivänä maaliskuuta 2020 annetussa komission tiedonannossa⁴.
- (6) Helpottaakseen oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella Euroopan parlamentti ja neuvosto sopivat 20 päivänä toukokuuta 2021, että otetaan käyttöön EU:n digitaalinen covid-todistus ja yhteinen kehys covid-19-rokotuksia ja -testausta sekä covid-19-taudista parantumista koskevien yhteentoimivien todistusten myöntämiselle, todentamiselle ja hyväksymiselle. EU:n digitaalisen covid-todistuksen olisi osaltaan helpotettava niiden vapaata liikkuvuutta rajoittavien toimenpiteiden asteittaista ja koordinoitua purkamista, jotka on otettu käyttöön unionin oikeuden mukaisesti SARS-CoV-2-viruksen leviämisen rajoittamiseksi. Vapaan liikkuvuuden helpottaminen on yksi keskeisistä edellytyksistä sille, että talouden elpyminen voi alkaa.
- (7) Neuvosto antoi 20 päivänä toukokuuta 2021 suosituksen (EU) 2021/816⁵, jolla muutetaan EU:hun suuntautuvaa muuta kuin välttämätöntä matkustamista koskevasta väliaikaisesta rajoituksesta ja sen mahdollisesta poistamisesta annettua suositusta (EU) 2020/912. Siinä suositetaan, että jäsenvaltiot helpottaisivat EU:hun suuntautuvaa muuta kuin välttämätöntä matkustamista koskevia rajoituksia erityisesti niiden kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka ovat saaneet viimeisen suositellun annoksen covid-19-rokotetta, jolle on myönnetty myyntilupa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 726/2004⁶ mukaisesti. Lisäksi jäsenvaltioilla on mahdollisuus sallia sellaisten kolmansien maiden kansalaisten EU:hun suuntautuva muu kuin välttämätön matkustaminen, jotka ovat saaneet viimeisen suositellun annoksen covid-19-rokotetta, jonka WHO on hyväksynyt hätätilannekäyttöön⁷.

⁴ EUVL C 96I, 24.3.2020, s. 1.

⁵ EUVL L 182, 21.5.2021, s. 1

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 726/2004 annettu 31 päivänä maaliskuuta 2004, ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön lupa- ja valvontamenettelyistä ja Euroopan lääkeviraston perustamisesta (EUVL L 136, 30.4.2004, s. 1).

⁷ <https://extranet.who.int/pqweb/key-resources/documents/status-covid-19-vaccines-within-who-eulpq-evaluation-process>

Suosituksessa (EU) 2021/816 myös nostettiin raja-arvoja, jotka koskevat ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivista määrää, jonka avulla laaditaan luettelo EU:n ulkopuolisista maista, joista muu kuin välttämätön matkustaminen olisi sallittava. Samaan aikaan suosituksessa (EU) 2021/816 esitetään ”häätäjarrumekanismi”, jonka avulla jäsenvaltiot voivat reagoida nopeasti ja koordinoitusti rajoittaakseen väliaikaisesti vain välttämättömimpään kaikkea matkustamista asianomaisista kolmansista maista, jotta voidaan rajoittaa riskiä huolta aiheuttavien tai seurantaan edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten leviämisestä EU:hun. Suositusta 2020/1475 olisi mukautettava, jotta voidaan ottaa huomioon tämä kehitys, mukaan lukien ilmoitettujen tapausten määrää koskevan raja-arvon muutos.

- (8) Eurooppa-neuvosto totesi 25 päivänä toukokuuta 2021 antamissaan päätelmissä⁸, että toimia koordinoitun toimintamallin varmistamiseksi olisi jatkettava ennen kesää. Samassa yhteydessä Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen EU:n digitaalisesta covid-todistuksesta saavutettuun yhteisymmärrykseen ja kehotti ottamaan kyseisen todistuksen nopeasti käyttöön. Seuraavaksi Eurooppa-neuvosto kehotti tarkistamaan suositusta (EU) 2020/1475 kesäkuun puoliväliin mennessä, jotta vapaata liikkuvuutta EU:ssa voitaisiin helpottaa. Eurooppa-neuvosto oli tyytyväinen myös siihen, että suositus (EU) 2021/816 hyväksyttiin.
- (9) *[EU:n digitaalista covid-todistusta koskevaa asetusta]* aletaan soveltaa 1 päivästä heinäkuuta 2021 alkaen. Kyseisestä päivästä alkaen henkilöillä, jotka on rokotettu tai testattu taikka jotka ovat parantuneet, on oikeus saada EU:n digitaalinen covid-todistus, mukaan lukien henkilöt, jotka on rokotettu ennen *[EU:n digitaalista covid-todistusta koskevan asetuksen]* soveltamisen alkamispäivää, vaikkakin osana kliinistä lääketutkimusta. Suositusta (EU) 2020/1475 olisi sen vuoksi mukautettava, jotta voidaan hyödyntää EU:n digitaalista covid-todistusta koskevaa kehystä parhaalla mahdollisella tavalla. EU:n digitaalisten covid-todistusten avulla voidaan erityisesti varmistaa rokotuksia, testausta ja parantumista koskevien yhteentoimivien todistusten luotettava myöntäminen, todentaminen ja hyväksyminen. *[EU:n digitaalista covid-todistusta koskevan asetuksen]* mukaisesti myönnettyjen todistusten olisi siten oltava ensisijainen EU:n sisäisen matkustamisen yhteydessä käytettävä väline.
- (10) *[EU:n digitaalista covid-todistusta koskevassa asetuksessa]* säädetään kuuden viikon siirtymäajasta, jotta jäsenvaltioilla, jotka eivät kykene myöntämään todistuksia mainitun asetuksen mukaisessa muodossa sen soveltamisen alkamispäivästä, on mahdollisuus myöntää edelleen todistuksia, jotka eivät vielä ole *[EU:n digitaalista covid-todistusta koskevan asetuksen]* mukaisia. Siirtymäaikana tällaiset todistukset ja ennen *[EU:n digitaalista covid-todistusta koskevan asetuksen]* soveltamisen alkamispäivää myönnetty todistukset on hyväksyttävä kaikissa jäsenvaltioissa edellyttäen, että ne sisältävät kaikki tarvittavat tiedot. Suosituksen (EU) 2020/1475 soveltamiseksi tällaisia todistuksia olisi siten pidettävä *[EU:n digitaalista covid-todistusta koskevan asetuksen]* mukaisesti myönnettyinä.
- (11) Lisäksi henkilöille, joilla ei ole hallussaan EU:n digitaalista covid-todistusta erityisesti siksi, että heidät on rokotettu ennen *[EU:n digitaalista covid-todistusta koskevan asetuksen]* soveltamisen alkamispäivää, olisi annettava kaikki kohtuulliset mahdollisuudet osoittaa muilla keinoin, että heidän olisi voitava hyötyä asiaankuuluvia vapaan liikkuvuuden rajoituksia koskevasta vapautuksesta, jonka jäsenvaltio myöntää tällaisten todistusten haltijoille.

⁸ EUCO 5/21.

- (12) Olisi pyrittävä varmistamaan EU:n digitaalisen covid-todistuksen saumaton käyttöönotto. Tässä tarkoituksessa jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä mahdollisimman suuressa määrin kansallisen lainsäädännön nojalla olemassa olevia mahdollisuuksia myöntää covid-19-todistuksia, jotta voidaan aloittaa todistusten myöntäminen [EU:n digitaalista covid-todistusta koskevan asetuksen] mukaisessa muodossa jo ennen sen soveltamisen alkamista niiden teknisten eritelmien perusteella, joita jäsenvaltiot ovat kehittäneet sähköisten terveystietojen verkostossa⁹. Jos kansallisissa säädöksissä säädetään covid-19-todistusten todentamisesta, EU:n digitaalisen covid-todistuksen haltijat voisivat jo hyödyntää niitä matkustamisen yhteydessä. Komissio tukee tätä prosessia käynnistämällä EU:n digitaalisen covid-todistuksen keskeisen osan eli EU:n palveluväylän, johon tallennetaan julkiset avaimet, joita tarvitaan EU:n digitaalisen covid-todistuksen todentamiseen. Koska EU:n palveluväylän kautta ei vaihdeta henkilötietoja, jäsenvaltiot voisivat hyödyntää sen toimintoja jo ennen kuin [EU:n digitaalista covid-todistusta koskevaa asetusta] aletaan soveltaa.
- (13) Ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä on EU:n ja ETA:n alueella vahvassa ja jatkuvassa laskussa, mikä liittyy etupäässä siihen, että rokotuskattavuus on noussut merkittävästi kaikkialla unionissa. Vähintään 18-vuotiaista aikuisista oli 27 päivään toukokuuta 2021 mennessä saanut yhden rokoteannoksen 42,8 prosenttia ja täyden rokotussuojan 18,9 prosenttia (määrät ovat kumulatiivisia). On tärkeää huomata, että täyden rokotussuojan saaneiden kumulatiivinen määrä on suuri prioriteettiryhmissä, kuten vähintään 80-vuotiaiden ja terveydenhuollon työntekijöiden keskuudessa.¹⁰ Jäsenvaltioiden olisi rajoitusten soveltamista harkitessaan otettava huomioon suojan taso, joka saadaan rokotekattavuuden nousun myötä, erityisesti kohderyhmien keskuudessa.
- (14) Tämän myönteisen kehityksen ansiosta jäsenvaltiot ovat alkaneet asteittain purkaa sekä matkustamisen että muun toiminnan alalla toimenpiteitä, jotka on otettu käyttöön SARS-CoV-2-viruksen leviämisen rajoittamiseksi. Jotta tämä tapahtuisi turvallisesti, monet jäsenvaltiot hyödyntävät covid-19-todistuksia, jotka kattavat rokottamisen, testitulokset ja/tai parantumisen. Suositusta (EU) 2020/1475 olisi mukautettava, jotta voidaan koordinoida toimia, joilla pyritään purkamaan asteittain vapaata liikkuvuutta rajoittavat toimenpiteet, jotka on otettu käyttöön unionin oikeuden mukaisesti SARS-CoV-2-viruksen leviämisen rajoittamiseksi. Jotta voidaan ottaa huomioon suosituksella (EU) 2020/1475 käyttöön otettuihin eri väreihin luokiteltujen alueiden väliset erot epidemiologisessa tilanteessa ja tarjota enemmän selkeyttä ja varmuutta unionissa matkustaville henkilöille, rajoituksia, joita jäsenvaltiot voivat soveltaa omien päätöksentekoprosessiensa perusteella, olisi selkeytettävä edelleen.
- (15) Kun on kyse alhaisesta tartuntojen määrästä oranssiksi luokitellulla alueella, tällaisilta alueilta matkustavilta henkilöiltä ei pitäisi vaatia karanteenia eikä omaehtoista eristäytymistä. Jäsenvaltiot voisivat kuitenkin vaatia tällaisilta matkustajilta SARS-CoV-2-tartunnan havaitsemiseksi tehtävää testiä tai tarjota testejä saapumisen yhteydessä.
- (16) Jotta matkustamista voitaisiin yksinkertaistaa unionissa, olisi vahvistettava SARS-CoV-2-tartuntaa koskevien testien vakiopituiset voimassaoloajat ja otettava tässä yhteydessä huomioon myös yhteentoimivan EU:n digitaalisen covid-todistuksen

⁹ Saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/health/ehealth/covid-19_en

¹⁰ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#uptake-tab>

tuleva käyttöönotto. Useimmat jäsenvaltiot ovat jo säätäneet, että molekulaarista nukleiinihappotestiä (NAAT) varten vaadittava näytteenotto on tehtävä enintään 72 tuntia ennen saapumista, jotta se olisi hyväksyttävä. Lyhempi, enintään 48 tunnin voimassaoloaika on perusteltu niiden pika-antigeenitestien osalta, jotka on lueteltu terveysturvakomitean hyväksymän yhteisen covid-19-taudin pika-antigeenitestien luettelon¹¹ liitteessä I, jos jäsenvaltio hyväksyy tällaiset testit matkustustarkoituksiin. Molemmissa tapauksissa testien on oltava terveydenhuollon ammattilaisten tai muun pätevän testaushenkilöstön suorittamia.

- (17) Kuten [EU:n digitaalista covid-todistusta koskevassa asetuksessa] todetaan, jäsenvaltioita kannustetaan varmistamaan kohtuuhintaiset ja laajalti saatavilla olevat testausmahdollisuudet, jotta voidaan helpottaa vapaata liikkuvuutta koskevan oikeuden harjoittamista, ottaen huomioon, että osalla väestöstä ei ole vielä ollut tilaisuutta saada rokotetta. Pika-antigeenitestien käyttö helpottaisi testitulostodistusten myöntämistä kohtuuhintaan. Komissio on myös ilmoittanut olevansa valmis mobilisoimaan 100 miljoonaa euroa jäsenvaltioiden tukemiseksi kohtuuhintaisten testien tarjoamisessa.
- (18) Henkilöiltä, jotka matkustavat punaiseksi luokitellulta alueelta, voitaisiin edelleen vaatia karanteenia tai omaehtoista eristäytymistä, ellei heillä ole hallussaan vakioipituisten voimassaoloaikojen mukaista testitodistusta. Henkilöiltä, joilla ei ole hallussaan tällaista testitodistusta, voitaisiin vaatia SARS-CoV-2-tartuntaa koskevaa testiä saapumisen yhteydessä ja tarvittaessa karanteenia tai omaehtoista eristäytymistä, kunnes saadaan negatiivinen testitulos.
- (19) Pakollinen karanteeni tai omaehtoinen eristäytyminen, jota vaaditaan toisesta jäsenvaltiosta saapuvilta henkilöiltä, rajoittaa merkittävästi vapaata liikkuvuutta. Sitä olisi vaadittava ainoastaan silloin, kun se on ehdottoman välttämätöntä kansanterveyden suojelemiseksi, esimerkiksi kun asianomainen henkilö saapuu punaiseksi luokitellulta alueelta ilman SARS-CoV-2-tartuntaa koskevaa testiä tai tummanpunaiseksi luokitellulta alueelta taikka kun on raportoitu huolta aiheuttavien tai seurantaan edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten suuresta esiintyvyydestä. Henkilön, jota matkustamiseen liittyvä karanteeni tai omaehtoinen eristäytyminen koskee tällaisissa tilanteissa, olisi voitava lyhentää karanteenin tai eristäytymisen kestoa sillä edellytyksellä, että 5–7 päivän kuluttua saapumisesta saadaan negatiivinen testitulos, paitsi jos henkilöllä ilmenee covid-19-taudin oireita.
- (20) SARS-CoV-2-muunnokset aiheuttavat edelleen huolta, ja jäsenvaltioiden olisi otettava ne huomioon, kun ne rajoittavat vapaata liikkuvuutta covid-19-pandemian torjumiseksi. Euroopan tautienohjaus- ja -valvontakeskus arvioi säännöllisesti uutta näyttöä epidemiatietojen, sääntöihin perustuvan genomimuunnosten seulonnan tai muiden tieteellisten lähteiden avulla havaituista muunnoksista¹². Arviointi kattaa erityisesti huolta aiheuttavat muunnokset, joista on saatavilla selvää näyttöä, jonka mukaan niillä on huomattava vaikutus taudin tarttuvuuteen, vakavuuteen ja/tai immuniteettiin, ja jotka vaikuttavat todennäköisesti EU:n/ETA:n epidemiologiseen tilanteeseen. Arviointi kattaa myös seurantaan edellyttävät muunnokset, joista on saatavilla näyttöä genomiominaisuuksista, epidemiologista näyttöä tai in vitro -näyttöä, jotka voivat viitata siihen, että niillä on huomattava vaikutus taudin tarttuvuuteen, vakavuuteen ja/tai immuniteettiin, ja joiden vaikutus EU:n/ETA:n

¹¹ Saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

¹² <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

epidemiologiseen tilanteeseen on realistinen. Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskus julkaisee SARS-CoV-2-muunnosten taulukon¹³, jotta saadaan yleiskatsaus huolta aiheuttavien muunnosten ja seuranta edellyttävien muunnosten osuuksista sekä sekvensointimääristä. Jotta saadaan oikea-aikaista ja tarkkaa tietoa huolta aiheuttavien ja seuranta edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten ilmaantumisesta ja leviämisestä, Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskus suosittelee, että jäsenvaltioiden sekvensointimäärien olisi oltava vähintään 10 prosenttia tai 500 sekvensointia kaikista sekvensoiduista positiivisista SARS-CoV-2-tapauksista viikossa. Tämä todetaan myös komission Euroopan parlamentille, Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle antamassa tiedonannossa ”Yhtenä rintamana covid-19-virusta vastaan”¹⁴. Riittämättömien sekvensointimäärien vuoksi kyky havaita huolta aiheuttavat muunnokset ennen kuin niillä on vaikutusta yleiseen epidemiologiseen tilanteeseen, huononee.

- (21) Sen vuoksi on aiheellista edelleen pyrkiä voimakkaasti estämään kaikki muu kuin välttämätön matkustaminen alueille ja alueilta, jotka luokitellaan tummanpunaisiksi, joilla esiintyy paljon huolta aiheuttavia tai seuranta edellyttäviä SARS-CoV-2-muunnoksia, erityisesti sellaisia, jotka lisäävät taudin tarttuvuutta ja vakavuutta tai vaikuttavat rokotteiden tehoon, ja joilla muunnosten esiintyvyys ei ole tiedossa riittämättömien sekvensointimäärien vuoksi.
- (22) Rokotetuilla henkilöillä ja henkilöillä, jotka ovat parantuneet covid-19:stä viimeksi kuluneiden kuuden kuukauden aikana, näyttää olevan nykyisen ja edelleen kehittyvän tieteellisen näytön mukaan alentunut riski levittää SARS-CoV-2-tartuntaa. Sellaisten henkilöiden vapaata liikkuvuutta, jotka luotettavan tieteellisen näytön mukaan eivät muodosta merkittävää riskiä kansanterveydelle esimerkiksi sen perusteella, että he ovat immuuneja SARS-CoV-2-tartunnalle eivätkä voi levittää sitä, ei pitäisi rajoittaa, sillä tällaiset rajoitukset eivät ole välttämättömiä kansanterveyden suojelua koskevan tavoitteen saavuttamiseksi. Jos epidemiologinen tilanne sen sallii, kyseisiin henkilöihin ei pitäisi soveltaa covid-19-pandemiaan liittyviä vapaan liikkuvuuden lisärajoituksia, kuten matkustamiseen liittyviä SARS-CoV-2-testejä tai matkustamiseen liittyvää omaehtoista eristystä tai karanteenia, elleivät kyseiset lisärajoitukset ole viimeisimmän saatavilla olevan tieteellisen näytön mukaan ja ennalta varautumisen periaatteen mukaisesti välttämättömiä ja oikeasuhteisia kansanterveyden suojelemiseksi sekä syrjimättömiä.
- (23) Monet jäsenvaltiot ovat jo vapauttaneet tai aikovat vapauttaa rokotetut henkilöt vapaata liikkuvuutta unionissa koskevista rajoituksista, ja yhteentoimivan EU:n digitaalisen covid-todistuksen tulevan käyttöönoton ansiosta matkustajien on helpompi todistaa, että heidät on rokotettu. Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskus julkaisi 21 päivänä huhtikuuta 2021 väliaikaiset ohjeet¹⁵, jotka koskevat covid-19-tautia vastaan annettavan täyden rokotuksen hyötyjä taudin tarttumisen kannalta ja vaikutuksia muihin kuin farmaseuttisiin toimenpiteisiin. Ohjeiden mukaan vaatimuksista matkustajien testauksesta ja karanteenista, jos sellaisia on käytössä, voidaan luopua tai niitä voidaan muuttaa täysin rokotettujen henkilöiden osalta edellyttäen, että huolta aiheuttavat tai seuranta edellyttävät muunnokset eivät ole

¹³ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/variants-dashboard>

¹⁴ COM(2021) 35 final.

¹⁵ Saatavilla osoitteessa: <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Interim-guidance-benefits-of-full-vaccination-against-COVID-19-for-transmission-and-implications-for-non-pharmaceutical-interventions.pdf>

levinneet lainkaan tai ne ovat levinneet erittäin vähän alkuperämaan yhteisössä. Todennäköisyys sille, että täysin rokotettu matkustaja aiheuttaa riskin covid-19-tartunnan leviämisestä, arvioidaan erittäin pieneksi, ellei riskiä lisää huolta aiheuttavien tai seurantaan edellyttävien muunnosten suuri esiintyvyys. Tämän seurauksena henkilöiltä, jotka on täysin rokotettu covid-19-rokotteella, jolle on myönnetty myyntilupa asetuksen (EY) N:o 762/2004 mukaisesti, ei pitäisi vaatia matkustamiseen liittyviä SARS-CoV-2-lisätestejä eikä matkustamiseen liittyvää omaehtoista eristäytymistä tai karanteenia heidän matkustaessaan unionin alueella. Samaan aikaan nykyisessä epidemiologisessa tilanteessa EU:ssa/ETA-alueella olisi julkisissa tiloissa ja suurissa kokoontumisissa, mukaan lukien matkustamisen aikana, rokotustilanteesta riippumatta ylläpidettävä muita kuin farmaseuttisia toimenpiteitä, kuten vältettävä lähikontakteja, käytettävä kasvusuojia ja noudatettava hyvää käsi- ja hengityshygieniaa.

- (24) Jotta matkustaminen unionissa olisi yksinkertaisempaa, olisi vahvistettava yhteisymmärrys edellytyksistä, joiden täytyessä rokotetut henkilöt olisi vapautettava matkustusrajoituksista. Rokotetut henkilöt olisi vapautettava rajoituksista, kun täyden rokotesuojan saannista on kulunut vähintään 14 vuorokautta. Henkilöitä, jotka ovat saaneet toisen annoksen kahtena annoksena annettavasta covid-19-rokotteesta, tai yhtenä annoksena annettavan rokotteen, voidaan pitää täysin rokotettuina.
- (25) Rokotteiden nopean käyttöönoton varmistamiseksi jotkin jäsenvaltiot ovat alkaneet rokottaa mahdollisimman paljon väestöryhmiä, joihin kuuluvilla on suuri riski saada vakava covid-19-tauti. Toinen suositus on, että SARS-CoV-2-tartunnan aiemmin saaneille henkilöille olisi annettava vain yksi rokoteannos (kahden annoksen rokoteohjelmassa). Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen 6 päivänä toukokuuta 2021 julkaiseman raportin mukaan yhdeksän 23:sta vastanneesta EU-/ETA-maasta suosittelee yhtä annosta aiemmin tartunnan saaneille (kahden annoksen rokoteohjelmassa)¹⁶. On yhä enemmän näyttöä siitä, että aiemmin SARS-CoV-2-tartunnan saaneiden henkilöiden osalta yksi annos Comirnaty-rokotetta ja Modernan covid-19-rokotetta (mRNA-rokotetta) tuottaa samankaltaisen tai suuremman vasta-ainevasteen sekä B-imusolu- ja T-imusoluvasteen kuin henkilöillä, jotka eivät ole aiemmin saaneet tartuntaa. Lisäksi joissakin tutkimuksissa on todettu, että yksi rokoteannos aiemmin tartunnan saaneilla henkilöillä näyttää tuottavan samankaltaisia vasta-aine-, B-imusolu- ja T-imusoluvasteita kuin kaksi rokoteannosta saaneilla henkilöillä, jotka eivät ole saaneet tartuntaa. On myös yhä enemmän näyttöä siitä, että aiemmin tartunnan saaneilla henkilöillä oli Vaxzevria-rokotteen yhden annoksen jälkeen suuremmat vasta-ainetasot kuin niillä yhden annoksen saaneilla henkilöillä, jotka eivät olleet aiemmin saaneet tartuntaa. Yksi annos aiemmin tartunnan saaneilla henkilöillä näyttää tuottavan samankaltaisia vasta-ainevasteita kuin kaksi rokoteannosta saaneilla henkilöillä, jotka eivät ole saaneet tartuntaa. Myös henkilöä, joka on SARS-CoV-2-tartunnan jälkeen saanut yhden annoksen kahtena annoksena annettavasta covid-19-rokotteesta, jolle on myönnetty myyntilupa asetuksen (EY) N:o 762/2004 mukaisesti, olisi pidettävä matkustamisen yhteydessä täysin rokotettuna, jos rokotustodistuksesta käy ilmi, että rokotusohjelma on suoritettu loppuun yhden annoksen antamisen jälkeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioiden toimivaltaa vahvistaa rokotusstrategiansa.

¹⁶ Saatavilla osoitteessa: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/overview-implementation-covid-19-vaccination-strategies-and-vaccine-deployment>

- (26) Jäsenvaltiot voivat poistaa rajoituksia myös muissa yhteyksissä. *[EU:n digitaalista covid-todistusta koskevan asetuksen]* 5 artiklan 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa todetaan, että jos jäsenvaltiot hyväksyvät todisteen rokotuksesta perusteeksi luopua vapaan liikkuvuuden rajoituksista myös muissa tilanteissa, kuten kahtena annoksena annettavan rokotteen ensimmäisen annoksen antamisen jälkeen, niiden olisi myös hyväksyttävä samoin edellytyksin kyseisen asetuksen 5 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan kattamat covid-19-rokotetta koskevat rokotustodistukset. Jäsenvaltioiden olisi myös voitava hyväksyä samaa tarkoitusta varten *[EU:n digitaalista covid-todistusta koskevan asetuksen]* 5 artiklan 5 kohdan toisen alakohdan kattamat covid-19-rokotetta koskevat rokotustodistukset.
- (27) Kertyvän näytön perusteella voidaan suositella, että henkilöiltä, jotka ovat parantuneet laboratoriossa vahvistetusta covid-19-taudista, ei tarvitse vaatia matkustamiseen liittyviä SARS-CoV-2-lisätestejä eikä matkustamiseen liittyvää omaehtoista eristäytymistä tai karanteenia vähintään ensimmäisten 180 päivän aikana ensimmäisestä positiivisesta NAAT-testistä edellyttäen, että ylläpidetään muita kuin farmaseuttisia toimenpiteitä eli esimerkiksi vältetään lähikontakteja, käytetään kasvusoojia ja noudatetaan hyvää käsi- ja hengityshygieniaa. Sen vuoksi monet jäsenvaltiot ovat jo vapauttaneet tai aikovat vapauttaa parantuneet henkilöt vapaata liikkuvuutta unionissa koskevista rajoituksista, ja yhteentoimivan EU:n digitaalisen covid-todistuksen tulevan käyttöönoton ansiosta matkustajien on helpompi todistaa, että he ovat parantuneet SARS-CoV-2-tartunnan varalta tehdystä NAAT-testistä saadun positiivisen tuloksen jälkeen.
- (28) Ennalta varautuvan lähestymistavan mukaisesti olisi perustettava hätäjarrumekanismi, jonka mukaan jäsenvaltioiden olisi vaadittava rokotus- tai parantumistodistusten haltijoilta uudelleen SARS-CoV-2-testiä ja/tai omaehtoista eristäytymistä tai karanteenia, jos epidemiologinen tilanne jossakin jäsenvaltiossa tai jäsenvaltion jollakin alueella heikkenee nopeasti, minkä seurauksena maa tai alue luokitellaan tummanpunaiseksi 10 kohdan mukaisesti, tai jos on raportoitu sellaisten huolta aiheuttavien tai seurantaa edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten suuresta esiintyvyydestä, jotka lisäävät taudin tarttuvuutta tai vakavuutta tai vaikuttavat rokotteen tehoon. *[EU:n digitaalista covid-todistusta koskevan asetuksen]* 11 artiklan 2 kohdassa säädetään, että asianomaisen jäsenvaltion on tällaisissa tilanteissa ilmoitettava asiasta komissiolle ja muille jäsenvaltioille mahdollisuuksien mukaan 48 tuntia ennen tällaisten uusien rajoitusten käyttöönottoa. Koordinoinnin varmistamiseksi erityisesti silloin, kun rajoituksia asetetaan uusien huolta aiheuttavien tai seurantaa edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten vuoksi, neuvostolle olisi annettava läheisessä yhteistyössä komission kanssa tehtäväksi tarkastella tilannetta uudelleen koordinoitusti näiden tietojen perusteella.
- (29) Jotta yhdessä matkustavia perheenjäseniä ei erotettaisi toisistaan, vanhempansa tai vanhempiansa kanssa matkustavilta alaikäisiltä ei pitäisi vaatia matkustamiseen liittyvää karanteenia tai omaehtoista eristäytymistä, jos vanhemmalle tai vanhemmille ei aseteta tällaista vaatimusta esimerkiksi siksi, että hänellä tai heillä on hallussaan rokotus- tai parantumistodistus. Lisäksi alle 6-vuotiaat lapset olisi vapautettava vaatimuksesta tehdä matkustamiseen liittyvä SARS-CoV-2-testi.
- (30) Kontaktien jäljitys on keskeinen osa viruksen leviämisen torjuntaa erityisesti uusien muunnosten ilmaantumisen yhteydessä. Tehokas ja oikea-aikainen kontaktien jäljitys on kuitenkin haastavampaa, kun se on suoritettava rajojen yli ja kun on kyse suurista määristä matkustajia, jotka matkustavat lähellä toisiaan. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi harkittava sitä, että henkilöitä, jotka saapuvat niiden alueelle

joukkoliikennevälineillä, joissa on ennalta määrätty istumapaikka tai hytti, vaadittaisiin toimittamaan matkustajatietolomakkeet tietosuojavaatimusten mukaisesti erityisesti silloin, kun heidät testataan vasta saapumisen yhteydessä. Tätä varten EU Healthy Gateways -hankkeen puitteissa on kehitetty yhteinen sähköinen matkustajatietolomake¹⁷, jota jäsenvaltiot voivat käyttää. Jäsenvaltioita olisi kannustettava liittymään matkustajatietolomakkeita varten luotuun tietojenvaihtoon, jäljempänä 'PLF-tietojenvaihtoon', joka on osa varhaisvaroitus- ja reagointijärjestelmää, jotta ne voisivat parantaa rajatylittäviä kontaktien jäljitysvalmiuksiaan kaikkien liikennemuotojen osalta. PLF-tietojenvaihtoon mahdollistaa suojatun, oikea-aikaisen ja tehokkaan tietojenvaihdon jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä, sillä toimivaltaiset viranomaiset voivat sen ansiosta vaihtaa keskenään kansallisista digitaalisista PLF-järjestelmistä saatuja tietoja ja asiaankuuluvia epidemiologisia tietoja yhteentoimivalla tavalla ja automaattisesti. Tätä varten komissio antoi 27 päivänä toukokuuta 2021 komission täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2017/253 muuttamisesta siltä osin kuin on kyse valtioiden rajat ylittävien vakavien terveysuhkien aiheuttamista varoituksista ja matkustajatietolomakkeiden avulla määritettyjen matkustajien kontaktien jäljityksestä¹⁸.

- (31) Jäsenvaltioita olisi kannustettava julkaisemaan asiaankuuluvat tiedot myös koneellisesti luettavassa muodossa, jotta sidosryhmät kuten rajat ylittävien henkilöliikennepalvelujen harjoittajat voivat käsitellä niitä helpommin.
- (32) Epidemiologisen tilanteen kehittyessä ja rokotuskattavuuden lisääntyessä sekä sitä mukaa, kun uutta asiaankuuluvaa tieteellistä näyttöä tulee saataville muun muassa tarpeesta suojautua uusilta virusmuunnoksilta useilla rokotuksilla tai tarpeesta saada säännöllisin välein tehosteannoksia, komission olisi Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen tuella arvioitava edelleen säännöllisesti tässä suosituksessa esitettyjä perusteita, tietotarpeita ja raja-arvoja sekä sitä, olisiko harkittava muita perusteita tai mukautettava raja-arvoja, sekä toimitettava neuvoston tarkasteltavaksi havaintonsa sekä tarvittaessa mahdollinen ehdotus suosituksen muuttamisesta,

ON ANTANUT TÄMÄN SUOSITUKSEN:

Muutetaan koordinoitua lähestymistavasta vapaan liikkuvuuden rajoittamiseen covid-19-pandemian johdosta annettu neuvoston suositus (EU) 2020/1475 seuraavasti:

1. Korvataan 8 kohdan c alakohta seuraavasti:
”c) ’testien määrä’ eli covid-19-tartunnan havaitsemiseksi edellisen viikon aikana tehtyjen testien määrä 100 000:ta henkilöä kohti;”
2. Lisätään 8 kohtaan d alakohta seuraavasti:
”d) Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen ilmoittama huolta aiheuttavien tai seuranta edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten esiintyvyys ottaen huomioon sekvensoinnin määrä ja muunnosten tartuntataso EU:n/ETA:n alueella.”
3. Korvataan 10 kohdan b ja c alakohta seuraavasti:
”b) oranssi, jos ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä on vähemmän kuin 75 mutta positiivisten testitulosten osuus kaikista covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tehdyistä testeistä on 4 prosenttia tai enemmän taikka

¹⁷ <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

¹⁸ C(2021) 3921.

jos ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä on 25–150 mutta positiivisten testitulosten osuus kaikista covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tehdyistä testeistä on vähemmän kuin 4 prosenttia;

”c) punainen, jos ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä on 75–150 ja positiivisten testitulosten osuus kaikista covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tehdyistä testeistä on 4 prosenttia tai enemmän taikka jos ilmoitettujen covid-19-tapausten 14 vuorokauden kumulatiivinen määrä on enemmän kuin 150 mutta vähemmän kuin 500;”.

4. Korvataan 13 kohdan b, c ja d alakohta seuraavasti:

”b) jäsenvaltiot voivat ottaa huomioon lisäperusteita ja -kehityssuuntauksia, kuten rokotuskattavuuden. Tätä varten Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskus toimittaa saatavuuden mukaan viikoittain tiedot tartunnan saaneiden määrästä, sairaalahoidossa olevien määrästä, tehohoidossa olevien määrästä ja kuolleisuudesta;

c) jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon oman alueensa epidemiologinen tilanne, mukaan lukien huolta aiheuttavien tai seurantaa edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten esiintyvyys, rokotuskattavuus, testauskäytännöt, tehtyjen testien määrä ja positiivisten testitulosten osuus sekä muut epidemiologiset indikaattorit;

d) jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon testausstrategiat ja kiinnitettävä erityistä huomiota tilanteeseen alueilla, joilla tehdään paljon testejä.”

5. Poistetaan 13 kohdan e alakohta.

6. Lisätään 13 a kohta seuraavasti:

”Poiketen siitä, mitä 12, 15 ja 16 kohdassa todetaan, jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon huolta aiheuttavien tai seurantaa edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten esiintyvyys ja erityisesti sellaisten muunnosten esiintyvyys, jotka lisäävät taudin tarttuvuutta tai vakavuutta taikka vaikuttavat rokotteiden tehoon, sekä sekvensoinnin määrä ja virusmuunnosten tartuntataso EU:ssa/ETA-alueella riippumatta siitä, miten kyseinen alue on luokiteltu. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden olisi hyödynnettävä Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen julkaisemia tietoja EU:ssa/ETA:ssa esiintyvistä huolta aiheuttavista tai seurantaa edellyttävistä muunnoksista¹⁹. Jotta saadaan oikea-aikaista ja tarkkaa tietoa huolta aiheuttavien ja seurantaa edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten ilmaantumisesta ja leviämisestä, jäsenvaltioiden sekvensointimäärien olisi oltava vähintään 10 prosenttia tai 500 sekvensointia kaikista sekvensoiduista positiivisista SARS-CoV-2-tapauksista viikossa Euroopan tautienehkäisy- ja -valvontakeskuksen suosituksen mukaisesti.”

7. Korvataan 16 a kohta seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden olisi hillittävä voimakkaasti kaikkea muuta kuin välttämätöntä matkustamista alueille ja alueilta, jotka on luokiteltu tummanpunaisiksi 10 kohdan nojalla.

Jäsenvaltioiden olisi myös hillittävä voimakkaasti kaikkea muuta kuin välttämätöntä matkustamista alueille ja alueilta, joilla esiintyy paljon huolta aiheuttavia tai seurantaa edellyttäviä SARS-CoV-2-muunnoksia, ja alueille ja alueilta, joilla muunnosten esiintyvyys ei ole tiedossa riittämättömän sekvensointimäärän vuoksi.

¹⁹ Saatavilla osoitteessa: <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/situation-updates/variants-dashboard>

Toisaalta jäsenvaltioiden olisi pyrittävä välttämään häiriöiden aiheutuminen välttämättömälle matkustamiselle, turvaamaan liikennevirtojen jatkuminen niin sanotun vihreiden kaistojen järjestelmän mukaisesti sekä välttämään häiriöiden aiheutuminen toimitusketjuissa sekä työhön tai liiketoimintaan liittyvistä syistä matkustavien työntekijöiden ja itsenäisten ammatinharjoittajien liikkumisessa.”

8. Korvataan 17 kohta seuraavasti:

”Jäsenvaltiot eivät periaatteessa saisi evätä muista jäsenvaltioista matkustavien henkilöiden maahantuloa.

Jäsenvaltiot, jotka katsovat omien päätöksentekoprosessiensa perusteella tarpeelliseksi ottaa kansanterveyden suojelemiseksi käyttöön vapaan liikkuvuuden rajoituksia, voivat vaatia, että 10 kohdan mukaisesti oranssiksi luokitellulta alueelta saapuvilla henkilöillä on hallussaan [EU:n digitaalisesta covid-19-todistuksesta annetun asetuksen] mukaisesti myönnetty testitodistus, josta käy ilmi negatiivinen testitulos, joka on saatu

- enintään 72 tuntia ennen saapumista, jos kyseessä on nukleiinihappotesti (NAAT-testi); tai
- enintään 48 tuntia ennen saapumista, jos kyseessä on pika-antigeenitesti (RAT-testi).

Henkilöitä, joilla ei ole tällaista testitodistusta, voidaan vaatia tekemään testi saapumisen jälkeen.

Jäsenvaltiot, jotka katsovat omien päätöksentekoprosessiensa perusteella tarpeelliseksi ottaa kansanterveyden suojelemiseksi käyttöön vapaan liikkuvuuden rajoituksia, voivat vaatia, että 10 kohdan mukaisesti punaiseksi tai harmaaksi luokitellulta alueelta saapuvat henkilöt asettuvat karanteeniin tai eristäytyvät omaehtoisesti terveysturvakomitean suosituksen²⁰ mukaisesti, paitsi jos heillä on hallussaan [EU:n digitaalisesta covid-19-todistuksesta annetun asetuksen] mukaisesti myönnetty testitodistus, josta käy ilmi negatiivinen testitulos, joka on saatu

- enintään 72 tuntia ennen saapumista, jos kyseessä on nukleiinihappotesti (NAAT-testi); tai
- enintään 48 tuntia ennen saapumista, jos kyseessä on pika-antigeenitesti (RAT-testi).

Henkilöt, joilla ei ole hallussaan tällaista testitodistusta, olisi vapautettava karanteenista tai omaehtoisesta eristäytymisestä, kun testistä saadaan negatiivinen tulos saapumisen jälkeen, paitsi jos matkustajalla ilmenee covid-19:n oireita.

Jäsenvaltioiden olisi tehostettava pyrkimyksiä koordinoida karanteenin tai omaehtoisesta eristäytymisen kestoa sekä korvaavia vaihtoehtoja. Testauksen kehittämiseen olisi kannustettava aina kun se on mahdollista ja jäsenvaltioiden päättämien strategioiden mukaisesti.

²⁰ Terveysturvakomitean 11 päivänä tammikuuta 2021 hyväksymät suositukset EU:n yhteiseksi lähestymistavaksi covid-19-potilaiden eristämiseen sekä kontakteja ja matkustajia koskevaan karanteeniin, https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/preparedness_response/docs/hsc_quarantine-isolation_recomm_en.pdf

Kohdejäsenvaltio määrittää tässä kohdassa vaaditun SARS-CoV-2-testin, joka voisi olla joko nukleiinihappotesti (NAAT) tai terveysturvakomitean hyväksymien covid-19-pika-antigeenitestien yhteisen luettelon²¹ liitteeseen I sisältyvä pika-antigeenitesti. Jäsenvaltioiden olisi tarjottava kohtuuhintaiset ja laajasti saatavilla olevat testausmahdollisuudet sekä varmistettava samalla, että tämä ei heikennä keskeisten julkisten terveydenhoitopalvelujen tarjontaa ja erityisesti laboratoriokapasiteettia.”

9. Lisätään 17 aa kohta seuraavasti:

”Poiketen siitä, mitä 17 ja 17 a kohdassa todetaan, ja rajoittamatta 17 ac kohdan soveltamista, henkilöihin, joilla on hallussaan *[EU:n digitaalista covid-19-todistusta koskevan asetuksen]* mukaisesti myönnetty, kyseisen asetuksen 5 artiklan 5 kohdan ensimmäisessä alakohdassa katettua covid-19-rokotetta koskeva rokotustodistus, jonka mukaan täydestä rokotuksesta on kulunut vähintään 14 päivää, ei pitäisi soveltaa vapaata liikkuvuutta koskevia lisärajoituksia, kuten matkustamiseen liittyviä SARS-CoV-2-lisätestejä tai matkustamiseen liittyvää omaehtoista eristäytymistä tai karanteenia. Tässä suosituksessa täydellä rokotuksella tarkoitetaan tilannetta, jossa henkilö on saanut

- (a) toisen annoksen kahtena annoksena annettavasta rokotteesta;
- (b) yhtenä annoksena annettavan rokotteen;
- (c) yhden annoksen kahtena annoksena annettavasta rokotteesta SARS-CoV-2-tartunnan jälkeen.”

10. Lisätään 17 ab kohta seuraavasti:

”Poiketen siitä, mitä 17 ja 17 a kohdassa todetaan, ja rajoittamatta 17 ac kohdan soveltamista, henkilöihin, joilla on hallussaan *[EU:n digitaalista covid-19-todistusta koskevan asetuksen]* mukaisesti myönnetty parantumistodistus, josta käy ilmi, että ensimmäisen positiivisen testituloksen päivämäärästä on kulunut alle 180 päivää, ei pitäisi soveltaa vapaata liikkuvuutta koskevia lisärajoituksia, kuten matkustamiseen liittyviä SARS-CoV-2-lisätestejä tai matkustamiseen liittyvää omaehtoista eristäytymistä tai karanteenia.”

11. Lisätään 17 ac kohta seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden olisi vaadittava rokotus- tai parantumistodistusten haltijoilta SARS-CoV-2-testiä ja/tai omaehtoista eristäytymistä tai karanteenia, jos epidemiologinen tilanne jossakin jäsenvaltiossa tai jäsenvaltion jollakin alueella heikkenee nopeasti, minkä seurauksena maa tai alue luokitellaan tummanpunaiseksi 10 kohdan mukaisesti, tai jos on raportoitu sellaisten huolta aiheuttavien tai seurantaa edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten suuresta esiintyvyydestä, jotka lisäävät taudin tarttuvuutta tai vakavuutta tai vaikuttavat rokotteiden tehoon.

Neuvoston olisi läheisessä yhteistyössä komission kanssa tarkasteltava tilannetta uudelleen koordinoitusti komissiolle ja jäsenvaltioille *[EU:n digitaalista covid-19-todistusta koskevan asetuksen]* 11 artiklan mukaisesti toimitettujen tietojen perusteella ja erityisesti silloin, kun rajoituksia asetetaan uusien huolta aiheuttavien tai seurantaa edellyttävien SARS-CoV-2-muunnosten vuoksi.”

12. Poistetaan 18 kohta.

²¹ Saatavilla osoitteessa: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

13. Korvataan 19 a kohta seuraavasti:

”Tummanpunaiseksi luokitellulta alueelta saapuvien matkustajien, joilla on välttämätön tehtävä tai tarve, olisi 17 a kohdan mukaisesti ja 17 aa ja 17 ab kohdan mukaiset vapautukset huomioon ottaen täytettävä testausvaatimukset ja jätävä karanteeniin tai eristäydyttävä omaehtoisesti, edellyttäen että tämä ei vaikuta suhteettomasti heidän olennaiseen tehtäväänsä tai tarpeeseensa.

Poiketen siitä, mitä 17 kohdan b alakohdassa ja 17 a kohdassa todetaan, kuljetusalan työntekijöiltä ja palveluntarjoajilta ei 19 kohdan b alakohdan mukaisesti periaatteessa pitäisi vaatia covid-19-tartunnan havaitsemiseksi tehtävää testiä. Jos jokin jäsenvaltio kuitenkin edellyttää kuljetusalan työntekijöiltä ja palveluntarjoajilta testiä covid-19-tartunnan havaitsemiseksi, olisi käytettävä pika-antigeenitestejä ja sovellettava 17 aa ja 17 ab kohdan vapautuksia, eikä tästä saisi aiheutua kuljetusten häiriöitä. Jos kuljetuksissa tai toimitusketjuissa aiheutuu häiriöitä, jäsenvaltioiden olisi välittömästi poistettava tai kumottava tällaiset järjestelmälliset testausvaatimukset, jotta voidaan turvata niin sanottujen vihreiden kaistojen toiminta. Kuljetusalan työntekijöitä ja palveluntarjoajia ei pitäisi vaatia jäämään 17 kohdan a alakohdassa ja 17 a kohdassa tarkoitettuun karanteeniin heidän hoitaessaan näitä välttämättömiä tehtäviään.”

14. Korvataan 19 b kohta seuraavasti:

”Edellä olevassa 19 a kohdassa tarkoitettujen vapautusten lisäksi jäsenvaltioiden ei pitäisi vaatia testiä, karanteenia tai omaehtoista eristäytymistä raja-alueiden asukkailta, jotka matkustavat rajan yli päivittäin tai usein työnteon, liiketoiminnan, koulutuksen, perheen, terveydenhoidon tai läheisistä huolehtimisen vuoksi, erityisesti kun on kyse kriittisiä toimintoja suorittavista tai kriittisten infrastruktuurien kannalta keskeisistä henkilöistä. Jos tällaisilla alueilla otetaan käyttöön rajatylittävää matkustamista koskeva testausvaatimus, tällaisille henkilöille tehtävien testien tiheyden ja tyyppin olisi oltava oikeasuhteisia ja sallittava 17 aa ja 17 ab kohdassa tarkoitettujen vapautukset. Jos epidemiologinen tilanne rajan molemmin puolin on suunnilleen sama, matkustamiseen liittyviä testausvaatimuksia ei pitäisi asettaa. Henkilöitä, jotka katsovat tilanteensa kuuluvan tämän kohdan soveltamisalaan, voitaisiin vaatia toimittamaan asiakirjatodisteita tai antamaan asiaa koskeva ilmoitus.”

15. Lisätään 19 c kohta seuraavasti:

”Vanhempansa tai vanhempiensa kanssa matkustavilta alaikäisiltä ei pitäisi vaatia matkustamiseen liittyvää karanteenia tai omaehtoista eristäytymistä, jos vanhemmalle tai vanhemmille ei aseteta tällaista vaatimusta esimerkiksi 17 aa ja 17 ab kohdassa tarkoitettujen vapautusten vuoksi. Lisäksi alle 6-vuotiaat lapset olisi vapautettava vaatimuksesta tehdä matkustamiseen liittyvä SARS-CoV-2-testi.”

16. Korvataan 20 kohta seuraavasti:

”Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi harkittava sitä, että henkilöitä, jotka saapuvat niiden alueelle joukkoliikennevälineillä, joissa on ennalta määrätty istumapaikka tai hytti, vaadittaisiin toimittamaan matkustajatietolomakkeet tietosuojavaatimusten mukaisesti. Tätä varten jäsenvaltioita kannustetaan käyttämään EU Healthy Gateways -hankkeen puitteissa kehitettyä yhteistä sähköistä matkustajatietolomaketta²². Jäsenvaltioiden olisi liityttävä PLF-

²² <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

tietojenvaihtoalustaan, jotta ne voivat parantaa rajatylittäviä kontaktien jäljitysvalmiuksiaan kaikkien liikennemuotojen osalta.”

17. Korvataan 23 kohta seuraavasti:

”Jos henkilöllä ilmenee oireita hänen saapuessaan määränpäähensä, testauksessa, diagnosoinnissa, eristämässä ja kontaktien jäljityksessä olisi noudatettava paikallista käytäntöä eikä maahantuloa saisi evätä. Tiedot saapumisen yhteydessä havaituista tapauksista olisi kontaktien jäljittämiseksi jaettava välittömästi niiden maiden kansanterveysviranomaisille, joissa asianomainen henkilö on oleskellut edeltävien 14 päivän aikana, käyttäen mahdollisuuksien mukaan PLF-tietojenvaihtoalustaa tai muussa tapauksessa varhaisvaroitus- ja reagoitijärjestelmää.”

18. Korvataan 25 kohta seuraavasti:

”[EU:n digitaalista covid-19-todistusta koskevan asetuksen] 11 artiklan mukaisesti jäsenvaltioiden olisi mahdollisimman pian ennen uusien toimenpiteiden voimaantuloa annettava asianomaisille sidosryhmille ja suurelle yleisölle selkeitä, ymmärrettäviä ja oikea-aikaisia tietoja vapaan liikkuvuuden rajoituksista, niihin mahdollisesti liittyvistä vaatimuksista (esimerkiksi ne SARS-CoV-2-testit, joiden perusteella rajoituksista voidaan luopua, tai tarve toimittaa matkustajatietolomakkeet) sekä toimenpiteistä, joita sovelletaan riskialueilta tuleviin matkustajiin. Nämä tiedot olisi pääsääntöisesti julkaistava 24 tuntia ennen toimenpiteiden voimaantuloa ottaen huomioon, että epidemiologiset hätätilanteet edellyttävät jonkin verran joustavuutta. Tiedot olisi myös julkaistava koneellisesti luettavassa muodossa.

Nämä tiedot olisi asetettava saataville myös Re-open EU -verkkofoorumilla, jolla olisi oltava kartta, jonka Euroopan tautienhäikäisy- ja -valvontakeskus julkaisee säännöllisesti 10 ja 11 kohdan mukaisesti.

Toimenpiteiden sisältö, maantieteellinen soveltamisala ja henkilöryhmät, joihin niitä sovelletaan, olisi kuvattava selkeästi.”

19. Lisätään 25 artiklan jälkeen otsikko seuraavasti:

”EU:n digitaalisen covid-todistuksen käyttöönotto”.

20. Lisätään 25 a kohta seuraavasti:

”EU:n digitaalisen covid-todistuksen käyttöönotto olisi aloitettava mahdollisimman pian niiden teknisten eritelmien perusteella, joita jäsenvaltiot ovat kehittäneet sähköisten terveyspalvelujen verkostossa²³.

²³

Saatavilla osoitteessa: https://ec.europa.eu/health/ehealth/covid-19_fi

Ennen *[EU:n digitaalista covid-19-todistusta koskevan asetuksen]* soveltamisen aloittamista viittausten asetuksen mukaisesti myönnettyihin todistuksiin olisi katettava myös muussa muodossa myönnetyt todistukset.”

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*